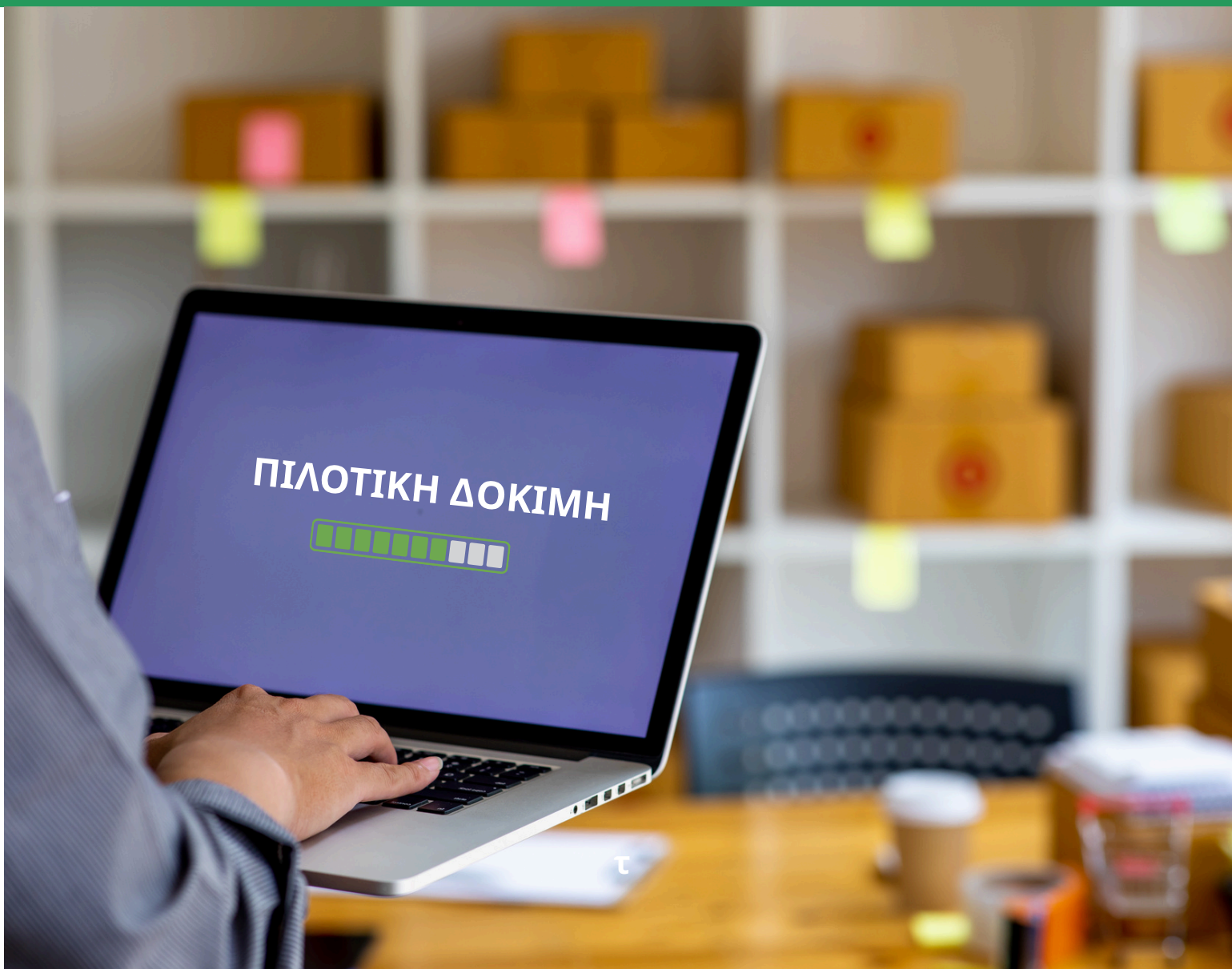

WP3-A4: Οργάνωση και Υλοποίηση πιλοτικών δραστηριοτήτων

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΜΕΡΟΣ 1 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι, ωστόσο, μόνο του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Εκτελεστικού Οργανισμού Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA φέρουν ευθύνη γι' αυτές.

Αυτή η δημοσίευση διατίθεται με άδεια Creative Commons 4.0. Αυτό σημαίνει ότι μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε, να την αντιγράψετε, να τη διανείμετε, να την τροποποιήσετε και να την αναμίξετε, αρκεί να αναφέρετε τον δημιουργό και να δηλώσετε ότι πρόκειται για άδεια Creative Commons.

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πιλοτική φάση δοκιμής του GreenLead αποτέλεσε ένα βασικό στάδιο επικύρωσης του έργου, σχεδιασμένο για να αξιολογήσει την ποιότητα, τη συνάφεια, τη χρηστικότητα και την πρακτική εφαρμογή των κύριων αποτελεσμάτων του έργου με τους τελικούς χρήστες για τους οποίους προορίζονταν. Οι πιλοτικές δραστηριότητες, οι οποίες εφαρμόστηκαν σε όλη την Ελλάδα, την Ισπανία, τη Βόρεια Μακεδονία και τη Σλοβενία, παρείχαν την ευκαιρία σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜμΕ), οργανισμούς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ) και, όπου ήταν απαραίτητο, σε άλλους επιχειρηματικούς και τομεακούς ενδιαφερόμενους φορείς να αλληλεπιδράσουν άμεσα με το οικοσύστημα μάθησης του GreenLead και να παρέχουν ανατροφοδότηση βασισμένη σε τεκμήρια για την τελική του βελτίωση.

Το πιλοτικό πρόγραμμα επικεντρώθηκε σε τρία αλληλένδετα αποτελέσματα:

**WP3-A2 –
Εκπαιδευτικό
Πρόγραμμα
GreenLead**

**WP4-A1 – Μοντέλο Πιστοποίησης
για την Αξιολόγηση και
Πιστοποίηση των Δεξιοτήτων του
Green Manager/επιχειρηματικού
ηγέτη με βιώσιμη στρατηγική**

**WP4-A2 – Ψηφιακή
πλατφόρμα GreenLead**

Στόχος ήταν η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού υλικού, της πρακτικής εφαρμοσιμότητάς του, του βαθμού συμμετοχής και ενδιαφέροντος των εκπαιδευομένων, καθώς και της συνολικής εμπειρίας χρήστη. Παράλληλα, επιδιώχθηκε η συλλογή ανατροφοδότησης που θα συνέβαλλε στη βελτίωση και την οριστικοποίηση των αποτελεσμάτων του έργου.

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα αποτελείται από έξι ενότητες που καλύπτουν:

1 Θεμέλια της Βιωσιμότητας και το Πλαίσιο Πράσινης Πολιτικής

2 Κυκλική Οικονομία και Πράσινα Επιχειρηματικά Μοντέλα

3 Ηγεσία, Συμμετοχή Ενδιαφερομένων και Επικοινωνία

4 Ψηφιοποίηση, Παρακολούθηση και Αναφορά ESG

5 Χρηματοδότηση και Στρατηγικός Μετασχηματισμός για ΜμΕ

6 Σχέδιο Μετασχηματισμού ΜμΕ

Συνεπώς, οι δοκιμές δεν περιορίστηκαν στην αξιολόγηση της τεχνικής λειτουργικότητας της πλατφόρμας. Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να βιώσουν συνολικά τη μαθησιακή εμπειρία του GreenLead, να αξιοποιήσουν τους εκπαιδευτικούς πόρους, να αξιολογήσουν τη συνάφειά τους με την επαγγελματική πρακτική και να εξετάσουν τη συνοδευτική διαδικασία πιστοποίησης.

Η παρούσα έκθεση συνθέτει τα ευρήματα των εθνικών πιλοτικών εφαρμογών στην Ελλάδα, την Ισπανία, τη Βόρεια Μακεδονία και τη Σλοβενία, αναδεικνύοντας τόσο τις επιμέρους εθνικές ιδιαιτερότητες όσο και τα κοινά συμπεράσματα που προκύπτουν μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών.

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΙΛΟΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ

Αναπτύχθηκε μια κοινή μεθοδολογία, με στόχο να διασφαλιστεί ότι τα εθνικά πιλοτικά προγράμματα αξιολόγησαν τα ίδια αποτελέσματα του GreenLead και κάλυψαν συγκρίσιμες διαστάσεις αξιολόγησης, διατηρώντας παράλληλα την απαραίτητη ευελιξία για την εφαρμογή τους σε διαφορετικά εθνικά και οργανωτικά πλαίσια.

Η μεθοδολογία έθεσε ως βασικό στόχο την ενεργό συμμετοχή των ΜμΕ και του βασικού προσωπικού τους, προβλέποντας τη δυνατότητα υλοποίησης της πιλοτικής εφαρμογής είτε διαδικτυακά είτε διά ζώσης, τόσο σε επίπεδο μεμονωμένων ΜμΕ όσο και συλλογικά, με ομάδες εκπαιδευομένων. Η διαδικασία περιλάμβανε έναν συνδυασμό εισαγωγικής συνεδρίας, διαδικτυακών μαθησιακών δραστηριοτήτων και αυτοκατευθυνόμενης μάθησης μέσω της πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης GreenLead.

Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να αξιολογήσουν τρεις βασικές διαστάσεις.

3. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

<u>Χώρα</u>	<u>Οργάνωση</u>	<u>Συμμετέχων οργανισμός</u>
Ισπανία	Επιμελητήριο Teruel & Πολυτεχνείο Txorierri	12
Ελλάδα	Innovation Hive & AKMI	14
Βόρεια Μακεδονία	ECO-LOGIC	11
Σλοβενία	MPŠ	13
Σύνολο	4 χώρες πιλοτικής εφαρμογής	50

Συνεπώς, το πιλοτικό πρόγραμμα απευθύνθηκε σε μια ποικιλόμορφη ομάδα ΜμΕ, παρόχων ΕΕΚ, επιχειρηματικών και κλαδικών οργανώσεων, καθώς και επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικά οικονομικά περιβάλλοντα.

Η ποικιλομορφία αυτή ήταν ιδιαίτερα σημαντική για το GreenLead, καθώς επέτρεψε στην κοινοπραξία να αξιολογήσει την εφαρμογή των μαθησιακών πόρων σε διαφορετικούς τύπους και μεγέθη οργανισμών.

4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΙΛΟΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

4.1 ΙΣΠΑΝΙΑ

Υλοποίηση και Συμμετέχοντες

Στο ισπανικό πιλοτικό πρόγραμμα συμμετείχαν 12 οργανισμοί και φορείς, με τη διαδικασία να υλοποιείται μέσω δύο συμπληρωματικών ροών υπό τον συντονισμό των εταίρων. Η ομάδα των συμμετεχόντων περιλάμβανε ΜμΕ, παρόχους ΕΕΚ, επιχειρηματικές και κλαδικές ενώσεις, καθώς και επαγγελματίες, διασφαλίζοντας την εκπροσώπηση διαφορετικών οπτικών από τον χώρο της εκπαίδευσης, της επιχειρηματικής υποστήριξης και επιμέρους οικονομικών κλάδων. Τα επαγγελματικά προφίλ των συμμετεχόντων κάλυπταν, μεταξύ άλλων, τη διοίκηση, τη διαχείριση ποιότητας, τεχνικά αντικείμενα και τη διαχείριση ευρωπαϊκών έργων, ενισχύοντας τον επιχειρηματικό προσανατολισμό του πιλοτικού προγράμματος.

Πέντε οργανισμοί συμμετείχαν κυρίως μέσω διαδικτυακών συνεδριών αυτοκατευθυνόμενης μάθησης, στο πλαίσιο των οποίων δοκίμασαν ανεξάρτητα την πλατφόρμα, το εκπαιδευτικό υλικό, τις πρακτικές δραστηριότητες και το μοντέλο πιστοποίησης, έχοντας παράλληλα πρόσβαση σε συνεχή υποστήριξη.

Επτά επιπλέον οργανισμοί και φορείς συμμετείχαν μέσω επιχειρηματικού δικτύου και επίσημων δηλώσεων συμμετοχής. Η διαδικασία υποστηρίχθηκε με οδηγίες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εκπαιδευτικό βίντεο για την πλοήγηση και τη χρήση της πλατφόρμας, καθώς και τεχνική και θεματική υποστήριξη. Μετά την ολοκλήρωση των πιλοτικών δραστηριοτήτων, διανεμήθηκε στους συμμετέχοντες ερωτηματολόγιο αξιολόγησης.

Σχόλια για το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα έλαβε ιδιαίτερα θετική αξιολόγηση, με όλους τους συμμετέχοντες που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο να βαθμολογούν τη συνολική τους ικανοποίηση με 5/5 και τη συνάφεια της εκπαίδευσης με 4,8/5. Το περιεχόμενο αξιολογήθηκε ως κατανοητό, πρακτικό και άμεσα εφαρμόσιμο σε πραγματικές συνθήκες εργασίας, με επιμέρους βαθμολογίες από 4,6 έως 4,8/5.

Ιδιαίτερα θετικά αξιολογήθηκαν οι πρακτικές δραστηριότητες και η συνάφεια των εκπαιδευτικών ενοτήτων με τις ανάγκες των ΜμΕ. Οι Ενότητες 1 και 3 ξεχώρισαν για την εισαγωγική τους αξία, την αξιοποίηση ρεαλιστικών σεναρίων από το περιβάλλον των ΜμΕ και την έμφαση στην αποτελεσματική επικοινωνία θεμάτων βιωσιμότητας, αποφεύγοντας πρακτικές «πράσινου ξεπλύματος» (greenwashing). Οι συμμετέχοντες ανέφεραν επίσης ότι απέκτησαν νέες δεξιότητες και ενίσχυσαν την αυτοπεποίθησή τους ως προς την εφαρμογή τους στην επαγγελματική πράξη.

Σχόλια για την πλατφόρμα

Η πλατφόρμα GreenLead αξιολογήθηκε επίσης ιδιαίτερα θετικά. Οι συμμετέχοντες τη χαρακτήρισαν σαφή, εύχρηστη και διαισθητική ως προς την πλοήγηση. Ειδικότερα, η δομή της πλατφόρμας βαθμολογήθηκε με 4,6/5, η ευκολία πλοήγησης με 4,8/5, ο σχεδιασμός και η διάταξη με 4,6/5, ενώ οι ψηφιακοί πόροι έλαβαν βαθμολογία 4,8/5.

Δεν αναφέρθηκαν σημαντικά ζητήματα χρηστικότητας, ενώ η πλειονότητα των σχολίων έδειξε ότι δεν απαιτούνται ουσιαστικές αλλαγές. Κατά την τελική βελτιστοποίηση, κρίνεται σκόπιμο να διατηρηθούν η σαφής δομή, η διαισθητική πλοήγηση και ο πρακτικός προσανατολισμός της πλατφόρμας. Παράλληλα, οι μελλοντικές διαδικασίες αξιολόγησης θα μπορούσαν να ενισχυθούν μέσω της χρήσης ενιαίου ερωτηματολογίου και κοινού προτύπου συλλογής δεδομένων για όλους τους συμμετέχοντες οργανισμούς.

4.2 ΒΟΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Υλοποίηση και Συμμετέχοντες

Η πιλοτική εφαρμογή ακολούθησε μια σταδιακή διαδικασία προσέλκυσης και συμμετοχής των ενδιαφερόμενων φορέων. Αρχικά, η Eco-Logic χαρτογράφησε τους σχετικούς κλάδους των ΜμΕ και αξιοποίησε τα υφιστάμενα επαγγελματικά της δίκτυα για τον εντοπισμό κατάλληλων ΜμΕ και παρόχων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ). Στη διαδικασία συμμετείχαν φορείς υποστήριξης επιχειρήσεων, δίκτυα νεολαίας και απασχολησιμότητας, εκπρόσωποι του δικτύου γερμανικών επιχειρήσεων στη χώρα, καθώς και το εθνικό Οικονομικό Επιμελητήριο, συμβάλλοντας στη διεύρυνση της δεξαμενής δυνητικών συμμετεχόντων.

Μετά την αρχική χαρτογράφηση, η Eco-Logic επικοινωνήσε απευθείας με επιλεγμένους οργανισμούς, παρουσιάζοντας την πλατφόρμα GreenLead, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το μοντέλο πιστοποίησης και τη διαδικασία αξιολόγησης. Συνολικά, στο πιλοτικό πρόγραμμα συμμετείχαν 10 ΜμΕ και ένας φορέας ΕΕΚ. Έξι ΜμΕ συμμετείχαν μέσω διαδικτυακών συνεδριών, ενώ τέσσερις ΜμΕ και ένας φορέας ΕΕΚ μέσω διά ζώσης ενημερωτικών συναντήσεων. Οι διαδικτυακές συνεδρίες είχαν συνήθως διάρκεια 30 έως 60 λεπτών και απευθύνονταν είτε σε ομάδες εργαζομένων είτε σε ιδιοκτήτες και διευθυντικά στελέχη επιχειρήσεων.

Μετά τις εισαγωγικές συνεδρίες, οι συμμετέχοντες εγγράφηκαν στην πλατφόρμα, αξιοποίησαν το εκπαιδευτικό υλικό, εξοικειώθηκαν με τη διαδικασία πιστοποίησης και συμπλήρωσαν το Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης του Πιλοτικού Προγράμματος. Η πορεία των εγγραφών και η υποβολή των ερωτηματολογίων παρακολουθούνταν συστηματικά, ενώ διατηρήθηκε παράλληλα άτυπη επικοινωνία για την παροχή διευκρινίσεων και υποστήριξης, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο.

Σχόλια για το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

Η συνολική αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Προγράμματος ήταν θετική. Οι συμμετέχοντες εκτίμησαν ιδιαίτερα την απλή, προσιτή και φιλική προς αρχάριους δομή του, καθώς και τις πρακτικές ασκήσεις, οι οποίες αναδείχθηκαν ως ένα από τα ισχυρότερα στοιχεία του προγράμματος. Θετικά αξιολογήθηκε επίσης η δυνατότητα αυτοκατευθυνόμενης μάθησης, καθώς επέτρεψε στους συμμετέχοντες να προχωρούν με βάση τον διαθέσιμο χρόνο και τον προσωπικό τους ρυθμό.

Παράλληλα, προτάθηκε η ανάπτυξη μιας πιο προχωρημένης μαθησιακής διαδρομής για χρήστες με υψηλότερο επίπεδο προηγούμενων γνώσεων, καθώς και η προσθήκη περισσότερου συμπληρωματικού αναγνωστικού και ερευνητικού υλικού. Ιδιαίτερη σημασία αποδόθηκε επίσης στη γλωσσική προσβασιμότητα, με τους συμμετέχοντες να εκφράζουν ενδιαφέρον για τη διάθεση του προγράμματος τόσο στα μακεδονικά όσο και στα αγγλικά.

Για τη διατήρηση της μακροπρόθεσμης συνάφειας και χρησιμότητας της εκπαίδευσης, προτείνεται η περιοδική επανεξέταση και επικαιροποίηση του υλικού, ιδίως λόγω της ταχείας εξέλιξης των θεμάτων που αφορούν τη βιωσιμότητα.

Σχόλια για την πλατφόρμα

Η πλατφόρμα και το μοντέλο πιστοποίησης GreenLead αξιολογήθηκαν συνολικά πολύ θετικά. Οι συμμετέχοντες εκτίμησαν ιδιαίτερα τη δυνατότητα πρόσβασης στους εκπαιδευτικούς πόρους με τον δικό τους ρυθμό, ενώ το συνοδευτικό εκπαιδευτικό βίντεο κρίθηκε χρήσιμο για την κατανόηση της λειτουργίας της πλατφόρμας και της διαδικασίας πιστοποίησης, ιδίως για χρήστες χωρίς άμεση υποστήριξη από τους εταίρους του έργου.

Οι βασικές συστάσεις επικεντρώθηκαν στην ενίσχυση της προβολής, της συμμετοχής και της μακροπρόθεσμης αξιοποίησης της πλατφόρμας. Οι συμμετέχοντες πρότειναν την εντατικοποίηση των δράσεων προώθησης για την αύξηση της αναγνωρισιμότητας τόσο της πλατφόρμας όσο και της δυνατότητας πιστοποίησης, μέσω περιεχομένου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αναρτήσεων σε ιστολόγια και μαρτυριών συμμετεχόντων. Ως πρόσθετη δυνατότητα βελτίωσης αναφέρθηκε επίσης η δημιουργία ευκαιριών δικτύωσης μεταξύ ΜμΕ και φορέων ΕΕΚ.

4.3 ΣΛΟΒΕΝΙΑ

Υλοποίηση και Συμμετέχοντες

Το πιλοτικό πρόγραμμα στη Σλοβενία συντονίστηκε από τη Διεθνή Σχολή Μεταπτυχιακών Σπουδών Jožef Stefan (MPŠ/IPS) και απευθύνθηκε σε ΜμΕ και φορείς ΕΕΚ. Η προσέλκυση συμμετεχόντων βασίστηκε τόσο στην άμεση επικοινωνία με οργανισμούς που είχαν συμμετάσχει στην προηγούμενη ανάλυση αναγκών του GreenLead όσο και στη διάχυση μέσω καθιερωμένων επαγγελματικών και κλαδικών δικτύων. Σε αυτά περιλαμβάνονταν κέντρα ικανοτήτων, φορείς Έξυπνης Εξειδίκευσης, το Επιμελητήριο Βιοτεχνίας και Μικρών Επιχειρήσεων της Σλοβενίας και το εθνικό ινστιτούτο ΕΕΚ. Το πιλοτικό πρόγραμμα προβλήθηκε επίσης μέσω εθνικής ενημερωτικής εκδήλωσης, ενώ η άμεση επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κάλυψε περισσότερες από 1.200 ΜμΕ και 20 φορείς ΕΕΚ.

Κατά την περίοδο σύνταξης της έκθεσης, 13 οργανισμοί είχαν επιβεβαιώσει τη συμμετοχή τους — 11 ΜμΕ και δύο φορείς ΕΕΚ — εκπροσωπώντας συνολικά 43 συμμετέχοντες. Το πιλοτικό πρόγραμμα υλοποιήθηκε εξ ολοκλήρου διαδικτυακά, με αυτοκατευθυνόμενη μάθηση και χωρίς τη διοργάνωση επίσημων εργαστηρίων. Οι συμμετέχοντες εγγράφηκαν αυτόνομα στην πλατφόρμα, ολοκλήρωσαν τις μαθησιακές ενότητες, εξέτασαν το μοντέλο πιστοποίησης και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας παρέχονταν γραπτές οδηγίες, εκπαιδευτικό βίντεο και εξατομικευμένη υποστήριξη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Παρότι η συμμετοχή επηρεάστηκε από την περίοδο των θερινών διακοπών και τους περιορισμούς χρόνου των οργανισμών, η προσέγγιση προκάλεσε σημαντικό ενδιαφέρον. Επιπλέον, αρκετοί οργανισμοί εξέφρασαν την πρόθεσή τους να αξιοποιήσουν ή να συνεργαστούν με το GreenLead σε μεταγενέστερο στάδιο.

Σχόλια για το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα έλαβε ιδιαίτερα θετική αξιολόγηση, με τους συμμετέχοντες να χαρακτηρίζουν το περιεχόμενο συναφές, κατανοητό και εφαρμόσιμο σε πραγματικές συνθήκες εργασίας. Όλοι οι ερωτηθέντες δήλωσαν ότι απέκτησαν νέες γνώσεις και ότι οι δεξιότητες που ανέπτυξαν μπορούν να συμβάλουν στη μελλοντική επαγγελματική τους εξέλιξη.

Ιδιαίτερα θετικά αξιολογήθηκε ο πρακτικός προσανατολισμός του προγράμματος, με την Ενότητα 6 να ξεχωρίζει για τα πρακτικά παραδείγματα και τις μελέτες περίπτωσης που περιλαμβάνει.

Οι συμμετέχοντες εκτίμησαν επίσης την ευελιξία που προσφέρει η δυνατότητα μάθησης με τον δικό τους ρυθμό. Οι προτεινόμενες βελτιώσεις επικεντρώθηκαν στην ενίσχυση της διαδραστικότητας μέσω περισσότερων μαθησιακών δραστηριοτήτων, στην προσθήκη επιπλέον πραγματικών περιπτώσεων από ΜμΕ και στην αξιοποίηση περισσότερων πρακτικών παραδειγμάτων.

Παράλληλα, προτάθηκε η διοργάνωση ενός σύντομου εισαγωγικού διαδικτυακού σεμιναρίου, το οποίο θα μπορούσε να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν καλύτερα τη δομή του προγράμματος και τα αναμενόμενα μαθησιακά οφέλη πριν από την έναρξή του.

Σχόλια για την πλατφόρμα

Η πλατφόρμα GreenLead αξιολογήθηκε ιδιαίτερα θετικά και χαρακτηρίστηκε σαφής, καλά οργανωμένη, εύχρηστη και φιλική ως προς την πλοήγηση. Οι συμμετέχοντες εκτίμησαν ιδιαίτερα τη διεπαφή χρήστη, τους ψηφιακούς εκπαιδευτικούς πόρους και τη δυνατότητα ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης εξ αποστάσεως και με ευέλικτο ρυθμό.

Η διαδικασία πιστοποίησης αξιολογήθηκε επίσης ως σαφής και κατάλληλη για την αποτίμηση των ικανοτήτων που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα και την πράσινη καινοτομία.

Οι βασικές συστάσεις επικεντρώθηκαν στην ενίσχυση της προβολής και της αρχικής καθοδήγησης των χρηστών, ιδίως μέσω δικτύων ΜμΕ και ΕΕΚ και ενδιάμεσων φορέων.

Παράλληλα, οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν τη σημασία της συστηματικής επικαιροποίησης της πλατφόρμας και του περιεχομένου της, ώστε να διατηρούνται η συνάφεια, η προβολή και η χρησιμότητά της και μετά την ολοκλήρωση του έργου.

4.4 ΕΛΛΑΔΑ

Υλοποίηση και Συμμετέχοντες

Η ελληνική πιλοτική εφαρμογή υλοποιήθηκε από κοινού από την ΑΚΜΙ και την Innovation Hive, με τη συμμετοχή συνολικά 14 οργανισμών και φορέων. Η ΑΚΜΙ συνεργάστηκε με 5 οργανισμούς από τους τομείς των επιχειρήσεων, της συμβουλευτικής, του τουρισμού, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, ενώ η Innovation Hive συνεργάστηκε με 9 οργανισμούς, μεταξύ των οποίων 8 ΜμΕ και ένας πάροχος ΕΕΚ. Η σύνθεση αυτή διαμόρφωσε ένα ποικιλόμορφο περιβάλλον δοκιμών, με τη συμμετοχή στελεχών διοίκησης, εργαζομένων, εκπαιδευτών, επαγγελματιών ανθρώπινου δυναμικού, ακαδημαϊκών και άλλων επαγγελματιών με διαφορετικά επίπεδα εμπειρίας σε θέματα βιωσιμότητας και πράσινης καινοτομίας.

Η προσέλκυση συμμετεχόντων βασίστηκε κυρίως στα υφιστάμενα επαγγελματικά δίκτυα των εταίρων. Ειδικότερα, η Innovation Hive αξιοποίησε τους ισχυρούς δεσμούς της με τις ΜμΕ και το δίκτυο συνεργασιών της γύρω από το Εμπορικό Επιμελητήριο Λάρισας, διευκολύνοντας την άμεση προσέγγιση επιχειρήσεων και φορέων κατάρτισης.

Η πιλοτική εφαρμογή πραγματοποιήθηκε κυρίως διαδικτυακά και εξ αποστάσεως, επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να αξιοποιήσουν την πλατφόρμα GreenLead και το εκπαιδευτικό υλικό με τον δικό τους ρυθμό. Οι συμμετέχοντες αξιολόγησαν τις εκπαιδευτικές ενότητες, τις πρακτικές δραστηριότητες, τη λειτουργικότητα της πλατφόρμας και τη διαδικασία πιστοποίησης, ενώ παρέχονταν καθοδήγηση και υποστήριξη μέσω διαδικτυακής επικοινωνίας και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, όπου απαιτούνταν. Επιπλέον, αξιοποιήθηκε εκπαιδευτικό βίντεο για τη διευκόλυνση της πλοήγησης και της συμμετοχής.

Η συνδυασμένη αυτή προσέγγιση επέτρεψε τη δοκιμή του GreenLead σε ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών, εκπαιδευτικών και επαγγελματικών πλαισίων, ενισχύοντας την αξιολόγηση τόσο της πρακτικής εφαρμοσιμότητας όσο και της δυνατότητας αξιοποίησής του σε διαφορετικά περιβάλλοντα.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα έλαβε ιδιαίτερα θετική αξιολόγηση. Οι συμμετέχοντες στο πιλοτικό πρόγραμμα της AKMI ανέφεραν υψηλό βαθμό συνολικής ικανοποίησης (4,73/5), ισχυρή συνάφεια με τις ανάγκες τους (4,86/5) και υψηλή πρόθεση να προτείνουν το πρόγραμμα σε άλλους (4,68/5). Το περιεχόμενο αξιολογήθηκε ως εύκολα κατανοητό (4,82/5) και ιδιαίτερα εφαρμόσιμο σε πραγματικές συνθήκες εργασίας (4,77/5), ενώ και οι 22 ερωτηθέντες δήλωσαν ότι απέκτησαν νέες δεξιότητες.

Οι Ενότητες 3 και 6 συγκαταλέχθηκαν στις πλέον αξιόλογες, κυρίως λόγω του πρακτικού τους χαρακτήρα και της άμεσης σύνδεσής τους με τη βιωσιμότητα και την εφαρμογή της στον χώρο εργασίας. Αντίστοιχα, τα ευρήματα από το συμπληρωματικό πιλοτικό πρόγραμμα της Innovation Hive, στο οποίο συμμετείχαν 8 ΜμΕ και ένας φορέας ΕΕΚ, επιβεβαίωσαν την αξία της προσιτής, αυτοκατευθυνόμενης και πρακτικά προσανατολισμένης μάθησης.

Οι βασικές προτάσεις βελτίωσης αφορούσαν την προσθήκη περισσότερων πραγματικών μελετών περίπτωσης από ΜμΕ, πρακτικών ασκήσεων, βίντεο, διαδραστικών πόρων και κλαδικών παραδειγμάτων, με παράλληλη διατήρηση της υφιστάμενης σαφούς και εύχρηστης δομής του προγράμματος.

Σχόλια για την πλατφόρμα

Η πλατφόρμα και το μοντέλο πιστοποίησης αξιολογήθηκαν επίσης ιδιαίτερα θετικά. Οι συμμετέχοντες στο πιλοτικό πρόγραμμα της AKMI βαθμολόγησαν τη δομή της πλατφόρμας με 4,55/5, την ευκολία πλοήγησης με 4,59/5, τον σχεδιασμό και τη διάταξη με 4,45/5 και τη χρησιμότητα των ψηφιακών πόρων με 4,64/5. Η διαδικασία πιστοποίησης αναδείχθηκε ως ένα από τα ισχυρότερα στοιχεία, με τη σαφήνεια και την αποτελεσματικότητά της να αξιολογούνται με 4,82/5.

Οι συμμετέχοντες εκτίμησαν ιδιαίτερα την καθαρή διεπαφή, τη σαφή οργάνωση του περιεχομένου και την ευελιξία της διαδικτυακής πρόσβασης, εύρημα που επιβεβαιώθηκε και από την κατά κύριο λόγο εξ αποστάσεως πιλοτική εφαρμογή της Innovation Hive.

Οι προτεινόμενες βελτιώσεις αφορούν κυρίως την ταχύτητα απόκρισης και φόρτωσης, την τεχνική αξιοπιστία, την πλοήγηση μεταξύ των μαθημάτων και τη συνεπή προσαρμογή του περιεχομένου στην ελληνική γλώσσα. Παράλληλα, προτείνεται σαφέστερη καθοδήγηση των χρηστών σε όλα τα στάδια, από την εγγραφή έως την ολοκλήρωση της πιστοποίησης. Τέλος, η τακτική επικαιροποίηση της πλατφόρμας και των εκπαιδευτικών πόρων θεωρήθηκε σημαντική για τη διατήρηση της μακροπρόθεσμης συνάφειας και χρησιμότητάς τους.

5. ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

5.1 ΒΑΣΙΚΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ GREENLEAD

Το σημαντικότερο εύρημα της πιλοτικής δοκιμής αφορά την υψηλή συνάφεια του εκπαιδευτικού προγράμματος GreenLead με τις επαγγελματικές ανάγκες των ομάδων-στόχων. Σε όλα τα διαθέσιμα ποσοτικά δεδομένα, τόσο η συνολική ικανοποίηση όσο και η συνάφεια του προγράμματος διατηρήθηκαν σε σταθερά υψηλά επίπεδα. Η συνολική ικανοποίηση κυμάνθηκε από 4,73/5 έως 5/5, ενώ η συνάφεια με τις ανάγκες των συμμετεχόντων διαμορφώθηκε περίπου στο 4,8–4,86/5. Παράλληλα, οι συμμετέχοντες εξέφρασαν υψηλή πρόθεση να συστήσουν το πρόγραμμα σε άλλους.

Τα αποτελέσματα αυτά αποκτούν ιδιαίτερη σημασία, καθώς τα πιλοτικά προγράμματα περιλάμβαναν συμμετέχοντες με διαφορετικά οργανωτικά και επαγγελματικά προφίλ. Το GreenLead δεν αξιολογήθηκε αποκλειστικά από ειδικούς σε θέματα βιωσιμότητας, αλλά και από στελέχη διοίκησης, εργαζομένους, εκπαιδευτές, επαγγελματίες της εκπαίδευσης, συμβούλους και εκπροσώπους ΜμΕ και φορέων κατάρτισης.

Η σταθερά θετική αξιολόγηση από διαφορετικές κατηγορίες συμμετεχόντων καταδεικνύει ότι το πρόγραμμα επιτυγχάνει να παρουσιάζει τις έννοιες της βιωσιμότητας και της πράσινης μετάβασης με τρόπο προσιτό και κατανοητό σε ένα ευρύ επαγγελματικό κοινό.

Συνεπώς, η τελική έκδοση δεν θα πρέπει να αποκτήσει πιο θεωρητικό χαρακτήρα. Αντίθετα, κρίνεται σκόπιμο να ενισχυθεί περαιτέρω η πρακτική της διάσταση μέσω:

- σύντομων μελετών περίπτωσης από πραγματικές επιχειρήσεις·
- κλαδικών σεναρίων προσαρμοσμένων στις ΜμΕ·
- πρακτικών ασκήσεων λήψης αποφάσεων·
- παραδειγμάτων εφαρμογής μέτρων βιωσιμότητας στον χώρο εργασίας·
- παραδειγμάτων ESG και σχετικής αναφοράς·
- δραστηριοτήτων σχεδιασμού οργανωτικού μετασχηματισμού.

Πρακτική εφαρμογή

Ο πρακτικός προσανατολισμός του προγράμματος αποτελεί αναμφίβολα ένα από τα σημαντικότερα παιδαγωγικά του πλεονεκτήματα.

Οι συμμετέχοντες αξιολόγησαν ιδιαίτερα θετικά τις πρακτικές ασκήσεις, τα εφαρμοσμένα παραδείγματα, τα σενάρια ΜμΕ και τις ενότητες που συνέδεαν τις έννοιες της βιωσιμότητας με πραγματικές οργανωτικές συνθήκες. Σε ένα από τα μεγαλύτερα σύνολα δεδομένων, η εφαρμοσιμότητα του περιεχομένου σε πραγματικές συνθήκες εργασίας αξιολογήθηκε με 4,77/5, ενώ η ευκολία κατανόησης με 4,82/5. Παράλληλα, όλοι οι ερωτηθέντες δήλωσαν ότι απέκτησαν νέες δεξιότητες μέσω της εκπαίδευσης.

Τα ευρήματα αυτά καταδεικνύουν ότι το GreenLead υπερβαίνει τον χαρακτήρα ενός αμιγώς θεωρητικού προγράμματος για τη βιωσιμότητα. Η βασική του αξία έγκειται στη σύνδεση εννοιών όπως η βιώσιμη ηγεσία, η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, το ESG, η κυκλική οικονομία και ο οργανωτικός μετασχηματισμός με αποφάσεις και προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι χρήστες στο επαγγελματικό τους περιβάλλον.

Οι ενότητες με έντονο πρακτικό χαρακτήρα συγκαταλέχθηκαν σταθερά μεταξύ των πλέον χρήσιμων στοιχείων του προγράμματος. Αντίστοιχα, οι πρακτικές δραστηριότητες, τα ρεαλιστικά σενάρια ΜμΕ και το περιεχόμενο με έμφαση στον οργανωτικό μετασχηματισμό αναδείχθηκαν ως ιδιαίτερα σημαντικά σε όλα τα πιλοτικά περιβάλλοντα.

Προσβασιμότητα του περιεχομένου

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα αξιολογήθηκε σταθερά ως σαφές και εύκολα κατανοητό. Πρόκειται για σημαντικό πλεονέκτημα, δεδομένου ότι οι ομάδες-στόχοι δεν διαθέτουν κατ' ανάγκη προηγούμενη εμπειρία σε θέματα βιωσιμότητας ή ESG.

Ιδιαίτερα θετικά αξιολογήθηκε η φιλική προς αρχάριους δομή του προγράμματος, ενώ τα επιμέρους ευρήματα επιβεβαίωσαν υψηλά επίπεδα κατανόησης του περιεχομένου.

Συνεπώς, το GreenLead καταλαμβάνει μια ουσιαστική θέση μεταξύ της εισαγωγικής ευαισθητοποίησης και της περισσότερο εξειδικευμένης εκπαίδευσης στη βιωσιμότητα. Παρέχει επαρκές βάθος για την ανάπτυξη σχετικών ικανοτήτων, χωρίς να δημιουργεί υπερβολικές τεχνικές απαιτήσεις για εργαζομένους και στελέχη ΜμΕ.

Ευέλικτη και αυτορυθμιζόμενη μάθηση

Το ψηφιακό μοντέλο παροχής της εκπαίδευσης αποτέλεσε ένα ακόμη σημαντικό πλεονέκτημα. Η πλατφόρμα αξιολογήθηκε συνολικά ως σαφής, εύχρηστη και διαισθητική, συγκεντρώνοντας υψηλές βαθμολογίες ως προς τη δομή, την πλοήγηση, τον σχεδιασμό και την ποιότητα των ψηφιακών πόρων.

Ισχυρό στοιχείο πιστοποίησης

Το Μοντέλο Πιστοποίησης αναδείχθηκε ως ένα από τα πλέον θετικά αξιολογημένα στοιχεία του συστήματος GreenLead.

Οι συμμετέχοντες αξιολόγησαν τη διαδικασία πιστοποίησης ως σαφή και κατάλληλη για την αποτίμηση ικανοτήτων που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα και την πράσινη καινοτομία. Σε ένα από τα αναλυτικότερα σύνολα δεδομένων, τόσο η σαφήνεια όσο και η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας βαθμολογήθηκαν με 4,82/5, ενώ όλοι οι ερωτηθέντες απέδωσαν την υψηλότερη δυνατή βαθμολογία στη συνολική τους ικανοποίηση από την πιστοποίηση.

Το στοιχείο αυτό διαφοροποιεί το GreenLead από ένα συμβατικό αποθετήριο ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων. Οι εκπαιδευόμενοι δεν περιορίζονται στην πρόσβαση σε πληροφορίες, αλλά ακολουθούν μια δομημένη μαθησιακή διαδρομή που καταλήγει στην αξιολόγηση και την αναγνώριση των αποκτηθεισών ικανοτήτων.

Δυνατότητα μεταφοράς σε διαφορετικά μαθησιακά περιβάλλοντα

Τα πιλοτικά προγράμματα παρέχουν επίσης ενδείξεις ότι το GreenLead μπορεί να αξιοποιηθεί πέρα από το άμεσο πλαίσιο της εκπαίδευσης των ΜμΕ.

Το εκπαιδευτικό υλικό αξιολογήθηκε θετικά από φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της συμβουλευτικής και άλλων επαγγελματικών πεδίων. Τα ευρήματα υποδεικνύουν ότι επιλεγμένες ενότητες θα μπορούσαν να ενσωματωθούν σε προγράμματα ΕΕΚ, συνεχιζόμενης επαγγελματικής ανάπτυξης και διά βίου μάθησης, καθώς και σε δράσεις ανάπτυξης προσωπικού, προγράμματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και μικτής μάθησης.

Η δυνατότητα αυτή διευρύνει σημαντικά τις προοπτικές αξιοποίησης και περαιτέρω διάδοσης των αποτελεσμάτων του έργου.

Συνολική Αποτίμηση των Βασικών Πλεονεκτημάτων

Βασικό πλεονέκτημα	Τεκμηρίωση από τα Πιλοτικά Προγράμματα	Αποτέλεσμα
 Επαγγελματική ή συνάφεια	Σταθερά υψηλές αξιολογήσεις ικανοποίησης και συνάφειας	Διατήρηση της τρέχουσας θεματικής εστίασης
 Πρακτικός προσανατολισμός	Ασκήσεις, παραδείγματα και εφαρμοσμένες ενότητες που αξιολογούνται επανειλημμένα	Διατήρηση ως κεντρική παιδαγωγική αρχή
 Κατανοησιμότητα	Πολύ υψηλές βαθμολογίες σαφήνειας ευκολίας κατανόησης	Προσβάσιμη γλώσσα και δομή
 Ευέλικτη μάθηση	Η δυνατότητα αυτοκατευθυνόμενης / ασύγχρονης μάθησης με ευέλικτο ρυθμό αξιολογήθηκε ιδιαίτερα θετικά.	Διατήρηση ασύγχρονης μορφής
 Χρηστικότητα πλατφόρμας	Θετικές αξιολογήσεις για την πλοήγηση, τη δομή και τους πόρους	Βελτιστοποίηση αντί για επανασχεδιασμό
 Πιστοποίηση	Ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα σαφήνειας και συνολικής ικανοποίησης.	Διατήρηση ως βασική προστιθέμενη αξία
 Μεταβιβασιμότητα	Θετική χρήση σε ΜμΕ, ΕΕΚ και συναφή εκπαιδευτικά πλαίσια	Επέκταση πεδίων εκμετάλλευσης

5.2 Συστάσεις για Τελική Βελτιστοποίηση και Βιωσιμότητα

Τα ευρήματα του πιλοτικού προγράμματος δεν υποδεικνύουν την ανάγκη για έναν θεμελιώδη επανασχεδιασμό του GreenLead. Οι προτεινόμενες αλλαγές αφορούν στοχευμένες βελτιώσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση του ήδη θετικά επικυρωμένου μοντέλου.

Ενίσχυση της πρακτικής μαθησιακής εμπειρίας

Η συχνότερη σύσταση αφορά την περαιτέρω ενίσχυση του εκπαιδευτικού υλικού με παραδείγματα από πραγματικές συνθήκες και περιεχόμενο προσαρμοσμένο σε επιμέρους κλάδους.

Οι συμμετέχοντες ζήτησαν περισσότερα/ες:

- ✓ Μελέτες περιπτώσεων ΜμΕ
- ✓ πρακτικά παραδείγματα
- ✓ σενάρια ειδικά για κάθε τομέα
- ✓ βίντεο και πολυμέσα
- ✓ διαδραστικές ασκήσεις
- ✓ παραδείγματα μέτρων βιωσιμότητας σε πραγματικούς χώρους εργασίας
- ✓ παραδείγματα που δείχνουν πώς οι οργανισμοί μεταβαίνουν από τους στόχους βιωσιμότητας στην εφαρμογή τους

Η τελική βελτιστοποίηση θα πρέπει, συνεπώς, να δώσει προτεραιότητα στον πρακτικό εμπλουτισμό του προγράμματος και όχι στην προσθήκη εκτεταμένου θεωρητικού περιεχομένου.

Μια πρακτική δομή περίπτωσης

Η προσέγγιση αυτή θα διευκόλυνε την εφαρμογή σύνθετων εννοιών βιωσιμότητας στην επαγγελματική πράξη.

Ενσωμάτωση Προαιρετικών Πόρων Προηγμένης Μάθησης

Η προσβασιμότητα του υφιστάμενου εκπαιδευτικού προγράμματος θα πρέπει να διατηρηθεί. Ωστόσο, τα ευρήματα των πιλοτικών δοκιμών έδειξαν ότι ορισμένοι συμμετέχοντες επιθυμούν μεγαλύτερο βάθος, μέσω πρόσθετου ερευνητικού υλικού και προαιρετικών πόρων πιο προχωρημένου επιπέδου.

Αντί να αυξηθεί η πολυπλοκότητα του βασικού υποχρεωτικού προγράμματος, το GreenLead θα μπορούσε να υιοθετήσει ένα πολυεπίπεδο μοντέλο μάθησης:

Βασική οδός

Βασικές γνώσεις και ικανότητες Green Manager

Εφαρμοσμένοι πόροι

Ασκήσεις, παραδείγματα ΜμΕ και τομεακά σενάρια

Εκτεταμένα πεδία

Ερευνητικό υλικό, νομοθετικό πλαίσιο, πρακτικά εργαλεία, εκτενείς μελέτες περίπτωσης και εξειδικευμένη βιβλιογραφία

Το διακρατικό πιλοτικό πρόγραμμα παρέχει σαφή επιβεβαίωση της αποτελεσματικότητας του μαθησιακού μοντέλου GreenLead, αναδεικνύοντας υψηλά επίπεδα συνάφειας, προσβασιμότητας, πρακτικής χρησιμότητας και συνολικής ικανοποίησης από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, την πλατφόρμα και τον μηχανισμό πιστοποίησης. Τα ευρήματα αυτά αποτυπώνονται αναλυτικά και στο **Παράρτημα της Έρευνας Ικανοποίησης**, όπου παρουσιάζονται τα επιμέρους αποτελέσματα της αξιολόγησης.

Συνολικά, τα δεδομένα συνηγορούν υπέρ της διατήρησης της βασικής δομής του προγράμματος, με στοχευμένες βελτιώσεις που θα εστιάζουν στον εμπλουτισμό του περιεχομένου, την ενίσχυση της διαδραστικότητας, την τεχνική βελτιστοποίηση και τη σαφέστερη καθοδήγηση των χρηστών, αντί ενός εκτεταμένου επανασχεδιασμού.

Ο ισχυρότερος συνδυασμός χαρακτηριστικών του GreenLead συνίσταται στα εξής:

Προσβάσιμη γνώση + πρακτική εφαρμογή + ευέλικτη μάθηση + αναγνώριση και πιστοποίηση ικανοτήτων

Ο συνδυασμός αυτός αποβαίνει ιδιαίτερα κατάλληλος για τις ΜμΕ. Η πλατφόρμα περιορίζει τα εμπόδια συμμετοχής μέσω της αυτοκατευθυνόμενης και ευέλικτης μάθησης, ενώ ο πρακτικός προσανατολισμός του προγράμματος βοηθά τους χρήστες να μεταφέρουν τις έννοιες της βιωσιμότητας στην οργανωσιακή πρακτική.

Τα ευρήματα καταδεικνύουν επίσης ότι η πρακτική εφαρμογή θα πρέπει να παραμείνει βασική παιδαγωγική αρχή του GreenLead. Τα στοιχεία που αξιολογήθηκαν περισσότερο από τους συμμετέχοντες ήταν εκείνα που καθιστούσαν τη βιωσιμότητα συγκεκριμένη και εφαρμόσιμη, όπως τα παραδείγματα, οι ασκήσεις, τα σενάρια από τον χώρο εργασίας και οι ενότητες με έμφαση στον οργανωτικό μετασχηματισμό. Συνεπώς, η περαιτέρω βελτίωση του προγράμματος θα πρέπει να εστιάσει στην ενίσχυση αυτής της εφαρμοσμένης διάστασης, αντί στην αύξηση της θεωρητικής πολυπλοκότητας.

Ένα δεύτερο σημαντικό συμπέρασμα αφορά την ανάγκη συνδυασμού ευελιξίας και καθοδήγησης. Η αυτοκατευθυνόμενη μάθηση ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις ανάγκες της ομάδας-στόχου, ιδίως όταν συνοδεύεται από σαφή εισαγωγική καθοδήγηση, εύχρηστη πλοήγηση και προσβάσιμη υποστήριξη. Το τελικό μοντέλο υλοποίησης θα πρέπει, επομένως, να διατηρεί την αυτονομία των εκπαιδευομένων, παρέχοντας παράλληλα ένα διακριτό αλλά επαρκές πλαίσιο υποστήριξης.

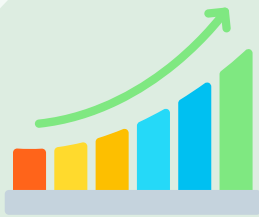
Η επόμενη φάση θα πρέπει, συνεπώς, να μετατοπίσει την έμφαση από την επικύρωση στη βελτιστοποίηση και την ευρύτερη υιοθέτηση του GreenLead.

Τι πρέπει να παραμείνει αμετάβλητο

- ✓ Προσιτή και σαφής δομή
- ✓ Έμφαση στην πρακτική εφαρμογή
- ✓ Αρθρωτή μαθησιακή προσέγγιση
- ✓ Ευέλικτη, αυτοκατευθυνόμενη μάθηση
- ✓ Δομημένη διαδρομή πιστοποίησης
- ✓ Ισχυρός προσανατολισμός στις ανάγκες των ΜμΕ

Τι πρέπει να ενισχυθεί

- Περισσότερες μελέτες περίπτωσης από πραγματικές συνθήκες
- Ενίσχυση των διαδραστικών μαθησιακών πόρων
- Βελτίωση της τεχνικής απόδοσης της πλατφόρμας
- Σαφέστερη εισαγωγική καθοδήγηση των χρηστών
- Ισχυρότερη γλωσσική και τοπική προσαρμογή
- Προαιρετικοί πόροι προηγμένης μάθησης
- Συστηματική επικαιροποίηση του περιεχομένου
- Ευρύτερη θεσμική αξιοποίηση και υιοθέτηση

Τέλος, τα αποτελέσματα των πιλοτικών εφαρμογών καταδεικνύουν ότι το GreenLead διαθέτει σημαντικές δυνατότητες αξιοποίησης πέρα από το αρχικό πλαίσιο του έργου. Οι εκπαιδευτικές του ενότητες μπορούν να υποστηρίξουν την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού των ΜμΕ, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ), τη διά βίου μάθηση, την τριτοβάθμια εκπαίδευση και τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.

Συνεπώς, ο στρατηγικός στόχος δεν θα πρέπει να περιορίζεται στη διατήρηση μιας ολοκληρωμένης πλατφόρμας έργου. Αντίθετα, θα πρέπει να επιδιωχθεί η εδραίωση του GreenLead ως ενός επαναχρησιμοποιήσιμου, προσαρμόσιμου και συστηματικά επικαιροποιούμενου εργαλείου ανάπτυξης ικανοτήτων για τη βιώσιμη ηγεσία και τον πράσινο οργανωτικό μετασχηματισμό.

Η πιλοτική δοκιμή επιβεβαιώνει ότι οι βάσεις για αυτή τη μετάβαση έχουν ήδη τεθεί. Το επόμενο βήμα δεν απαιτεί ριζικό επανασχεδιασμό, αλλά στοχευμένες βελτιώσεις, ευρύτερη θεσμική ενσωμάτωση και διασφάλιση της βιώσιμης αξιοποίησης του GreenLead σε βάθος χρόνου.